



בית משפט השלום לתעבורה במחוז תל-אביב (בת-ים)

תת"ע 4267-11-22 מדינת ישראל נ' עבד אל חי

בפני כבוד השופט שי שלהבת

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד

עוסמאן עבד אל חי

הנאשם

הכרעת דין

כמצוות הדין בסעיף 182 לחוק סדר הדין הפלילי, [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן: "חסד"פ) אציין כבר בתחילת החלטתי, כי החלטתי לזכות את הנאשם מהעבירה שיוחסה לו בכתב האישום.

רקע עובדתי וטענות הצדדים

כנגד הנאשם שבפני הוגש כתב אישום בגין עבירה של קיפוח זכות אדם להשתמש שימוש מלא בדרך, בניגוד לתקנה 21(ב)(1) לתקנות התעבורה תשכ"א – 1961 (להלן: "קיפוח זכות"). בהתאם לעובדות כתב האישום, ביום 5.7.21, בעת נסיעה בק"מ 22 בכביש 20, בהיותו בנתיב הימני עקף הנאשם תור כלי רכב ונכנס לנתיב לנסיעה בכיוון ישר. הנאשם כפר באשמה והתקיים בפני דיון הוכחות במסגרתו טען הנאשם לעצמו.

מטעם התביעה, העידה רס"ב מיטל פאר (מלהלן: "ע"ת") שתפקידה "מפענחת שומרי דרך". במסגרת חקירתה הראשית, הוצג לע"ת סרטון בו תועדה העבירה לכאורה שעבר הנאשם והיא הסבירה מדוע זיהתה בו את העבירה. באמצעותה של ע"ת הוגשו תע"צ לעריכת דו"ח יחידת פענוח ואכיפה מיום 30.9.21, דו"ח תשלום קנס/תעבורה מיום 5.7.21 וסרטון מטלפון נייד שתיעד את העבירה לכאורה וצולם ע"י אזרח שומר דרך. המוצגים סומנו ב- ת/1 – ת/3 בהתאמה. בהסכמת הנאשם, הוגשו גם תע"צים של הרשות הלאומית לבטיחות בדרכים: תע"צ של מר אייל קופלמן מיום 5.9.21, תע"צ של מר רועי שליט מיום 5.9.21 ותלונת אזרח שומר דרך מיום 5.7.21. המסמכים סומנו ב- ת/4-ת/6 בהתאמה.

בחקירתה הנגדית הסבירה ע"ת כיצד זיהתה את מקום ביצוע העבירה. לשאלת הנאשם "אתם לא כתבתם אם אני נוסע מצפון לדרום או ההפך", הפנתה ע"ת לתלונת שומר הדרך שסומנה ב- ת/6 וציינה שמצוין בה "איילון דרום קק"ל" לאמירת הנאשם לפיה הדבר לא מופיע בדו"ח ענתה ע"ת כי הדבר מופיע במסמכים.



בית משפט השלום לתעבורה במחוז תל-אביב (בת-ים)

תת"ע 4267-11-22 מדינת ישראל נ' עבד אל חי

בחקירתו הראשית, מסר הנאשם, כי נהג בנתיב הימני בעת שבנתיבים השמאליים שרר עומס תנועה ועבר לנתיב השמאלי לאחר שמצא קטע בו היה הדבר אפשרי אחרי שיצר קשר עין עם הנהג שנסע בנתיב האמור.

במסגרת חקירתו הנגדית, מסר הנאשם כי הוא מכיר את מיקום העבירה לכאורה "בע"פ" ונוסע בו בין פעם-פעמיים בשבוע לפעם בשבועיים. לדבריו, שרר עומס תנועה בנתיב שהיה לשמאלו החל מתחילת הסרטון והוא נכנס לנתיב השמאלי כשהדבר התאפשר לו. לשאלה האם בעת כניסתו לנתיב השמאלי "עמדה" התנועה, ענה "עומדת במפורש?" עומדים".

בסיכומיה ציינה התובעת כי הנאשם הודה שהוא מכיר את המקום בו נעברה העבירה לכאורה ועל כן היה יכול לכלכל את צעדיו באופן שונה. לגישתה, בחר הנאשם לנהוג בנתיב הימני לכל אורכו ולפנות שמאלה רק לפני אי תנועה, באופן שקיפח את זכותם של יתר משתמשי הדרך. כן טענה כי הנאשם לא העיד מטעמו את הנהג שלדבריו אפשר לו את המעבר לנתיב והצביעה על תכלית העבירה למנוע לקיחת זכויות על ידי משתמשי דרך.

הנאשם בסיכומיו הדגיש את העובדה שנסע במסלול הימני עד אשר התאפשר לו ליצור קשר עין עם נהג בנתיב השמאלי ולהיכנס אליו. כן הדגיש את העובדה שבמקום הרלוונטי שרר פקק וציין כי במקום אין כל תמרור או שלט המלמד על כך שנאכפות בו עבירות. לגישת הנאשם, בדו"ח שניתן לו לא צוין מיקומו ונקודת ציון אחת שהוזכרה על ידי המאשימה אינה מצביעה על כך

ניתוח ומסקנות

כידוע, על פי הוראות סעיף 34 לחוק העונשין, תשל"ז – 1977, תלויה הרשעתו של אדם בכך שאשמתו הוכחה מעבר לכל ספק סביר וקיומו של ספק פועל לטובת הנאשם.

עיון בתע"צ שסומן כ – ת/4 שנערך על ידי מר אייל קופלמן מלמד כי נבדקו פרטי הסרטון אשר סומן ב – ת/3 והתגלתה טעות במיקום ביצוע העבירה לכאורה שמסר שומר הדרך במסגרת ת/6. עיון בתע"צ שסומן ב – ת/5, ונערך על ידי מר רועי שליט מלמד כי העביר את החומרים הרלוונטיים למשטרת ישראל באמצעות כספת מאובטחת, לאחר שלא ערך בהם כל שינוי.

עיון בתלונת אזרח שומר הדרך, אשר סומנה ב – ת/6 מראה כי נרשמו בה פרטי האירוע, היא מולאה לאחר צפייה בסרטון וכי שומר הדרך הפעיל את האפליקציה הרלוונטית ללא שערך שינוי כלשהוא בסרטון. כן מצוין במסגרת ת/6, כי עורכו מאשר שאם יידרש לכך יהיה מוכן להעיד בבית המשפט.

סוגיית מעמדם של צילומים הנערכים על ידי "שומרי הדרך" נידונה בעת ניתוח הוראות סעיף 225א לחסד"פ 1982 בשילוב עם הוראות סעיף 27א לפקודת התעבורה [נוסח חדש], בכל הנוגע לסוגיית



בית משפט השלום לתעבורה במחוז תל-אביב (בת-ים)

תת"ע 4267-11-22 מדינת ישראל נ' עבד אל חי

מועדי המצאה בעבירות קנס. לעניות דעתי, חובתי לגזור מהקביעות שניתנו בפסיקה בעריכת הניתוח האמור גם לעניינו.

סעיף 27א האמור קובע כלהלן: "א) צילום שנעשה בדרך שנקבעה בתקנות, במצלמה המופעלת באופן אוטומטי או בידי שוטר יהיה ראיה קבילה בכל הליך משפטי לגבי –

(1) מספר הרישום של הרכב המצולם המופיע בלוחית הזיהוי של הרכב שבצילום;

(2) מקום הימצא הרכב בעת הצילום;

(3) הימצאו של הרכב במקום האמור בפסקה (2), או נסיעתו שם, בניגוד לאות "עמוד" או באופן אחר בניגוד להוראות פקודה זו או תקנות שהותקנו לפיה;

(4) זמן הימצא הרכב המצולם במקום האמור בפסקה (2) כפי שצויין בצילום או על גביו, אם צויין, הכל כפי שייקבע בתקנות;

(5) מהירות נסיעתו של הרכב;

(6) מספר הנוסעים ברכב;

ובלבד שהוכח כי הצילום המוגש הוא העתק אמין של הצילום שנשמר בסרט, וכי מרגע ביצוע הצילום עד שהוגש לבית המשפט לא נעשתה בו שום פעולה שיש בה כדי לשנות פרט מפרטיו.

(ב) שר המשפטים יקבע בתקנות –

(1) אופן השמירה, האחזקה והטיפול במצלמות ובסרטים;

(2) בדיקתן וקביעת תקינותן של מצלמות;

(3) אופן הגשתם לבית המשפט של צילומים שנעשו כאמור בסעיף זה.

(ג) (בוטל).

(ד) בסעיף זה, "סרט" – לרבות התקן אלקטרוני, שבב או כל אמצעי אחר שנועד

לאחסון של מידע חזותי, מידע מילולי, מידע מספרי או מידע אחר, המופק ממצלמה."

התקנות שהותקנו מכוח סעיף 27א המצוין הן **תקנות התעבורה (הגשת צילומים לבית המשפט), תשנ"ז-1997** תקנה 1 לתקנות האמורות מגדירה "מצלמה" כ: "מערכת המופעלת באופן אוטומטי או בידי שוטר לשם הפקת צילום כאמור בסעיף 27א לפקודה (להלן – צילום), לרבות כל חלק או אזור הגורם להפעלתה או המיועד לכך; ו"סרט" כ- אמצעי אחסון, לרבות קלטות, דיסקטים, תקליטורים וכל אופן אחר לאגירת מידע המופק מן המצלמה, לרבות מידע חזותי, מילולי או מספרי.



בית משפט השלום לתעבורה במחוז תל-אביב (בת-ים)

תת"ע 4267-11-22 מדינת ישראל נ' עבד אל חי

עוד כוללות התקנות האמורות הוראות הנוגעות לאופן הגשת הצילומים לבית המשפט.

במסגרת עפ"ת (מחוזי י-ם) 40062-01-19 מדינת ישראל נ' אלעזר זמל (פורסם בנבו 18.03.2019) (להלן: "עניין זמל") נקבע כדלהלן:

"לטעמי, הדרישה לפיה המצלמה תופעל על ידי שוטר אינה טכנית, אלא מהותית. המחוקק מצא לחרוג מדיני הראיות הרגילים, ולהתיר הגשה של צילום כראיה, אף שלא באמצעות מבצע הצילום. היתר זה מותנה ומבוסס על קיומן של ההוראות המפורטות בתקנות התעבורה (הגשת צילומים לבית המשפט), תשנ"ז-1997 (להלן: "תקנות הצילומים"), בדבר ביצוע בדיקות תקינות (תקנה 2), הפקת הצילום על ידי מי שהוסמך לכך בידי קצין משטרה (תקנה 3א), שמירת הסרט במשטרה (תקנה 3ב), סימון הסרט והתמונות כנדרש (תקנה 3ג) ומתן אישורים בכתב על ביצוע פעולות נדרשות (תקנה 4). כמו כן מבוסס ההיתר על כך שהתיעוד נעשה על ידי משטרת ישראל, במסגרת פעולות האכיפה המוטלות עליה. לעומת זאת, צילום המבוצע על ידי שומר דרך קביל רק לפי כללי הקבילות הרגילים, תקנות הצילומים לא חלות ביחס אליו ובית המשפט לא מניח לגביו שהוא בוצע במסגרת פעילות משטרתית שוטפת... צילום המבוצע על ידי שומר דרך קביל רק לפי כללי הקבילות הרגילים... העובדה שסרטון שצולם על ידי שומר דרך נבחן על ידי שוטר קודם הגשתו, אינה מלמדת כי החשד לביצוע העבירה המתועדת בו "מבוסס על צילום". ראשית, כאמור, הצילום יתקבל כראיה רק אם שומר הדרך שתיעד את העבירה יעיד בעצמו בבית המשפט. הצילום עשוי לשמש אפוא ראיה נוספת במארג הראיתי, אך לא הראיה הבלעדית או העיקרית עליה מבוסס האישום.

במסגרת עפ"ת (מחוזי ב"ש) 5160-01-19 מדינת ישראל נ' אברגיל חיים (פורסם בנבו 17.02.2019), נאמרו הדברים הבאים: "הכשרת קבילותה של ראית הצילום, ככל שהיא מתבצעת בצילום אוטומטי או בידי שוטר, והיא עומדת בהוראות תקנות הצילומים, מתבססת לפיכך, על ההנחה בדבר קיומה של אכיפה שיטורית נטולת פניות, המתעדת את עבירת התעבורה תוך עמידה באמות מידה טכניות מקובלות, וכאשר הפקת הצילום נעשית תחת פיקוח של קצין משטרה בכיר. מנגד, "מעמדו" של צילום המתעד עבירת תעבורה, המתבצע על ידי עד "רגיל" שאינו שוטר, שונה לעניין רף העמידה בדרישות הקבילות, ואין בכוחו לשמש ראיה עצמאית, המנותקת מעדותו של העד, מבצע הצילום."

יצוין כי הפסיקות האמורות תמכו בעמדת המדינה לפיה מגבלת ההתיישנות החלה על עבירות המצולמות על ידי משטרת ישראל אינה חלה על צילומים הנערכים על ידי גורמים אחרים.

מהפסיקה שצוינה עולה להבנתי בבירור כי מעמדו של הסרטון שסומן ב – 3/ת אשר נערך על ידי שומר דרך במקרה שבפני, שונה ממעמדו של סרטון שנערך על ידי שוטר. בכדי להגיש את 3/ת, היה על



בית משפט השלום לתעבורה במחוז תל-אביב (בת-ים)

תת"ע 4267-11-22 מדינת ישראל נ' עבד אל חי

המאשימה להעיד את שומר הדרך ולהגיש את ת/3 באמצעותו. ודוק, הגשת הסרטון באמצעות עורכו אינה טכנית בלבד, אלא מאפשרת לנאשם לחוקרו חקירה נגדית ולנסות ולסתור את גרסתו. לא נעלם מעיני כי בהתאם לת/4 ו – ת/5, עבר הסרטון ת/6, הליך במערכת המשטרית, אך כאמור בעניין זמל, אין בכך בכדי לאפשר את הגשת ת/6 ללא העדת עורכו.

יטען הטוען כי עצם קבלת וסימון ת/3 כמוצג על ידי המותב, בטעות יסודה. אפשר שכך הדבר, למרות שחזקה על המאשימה כי כלכלה את הגשת ראיותיה כראוי והגשתן נערכה באופן המיטבי מבחינתה, אך לא ניתן לתקן "טעות בטעות" ולהרשיע את הנאשם בשל טעות אפשרית בקבלת המוצג.

מדברי הנאשם במהלך החקירה הנגדית ניתן היה להסיק שלגרסתו התקיימו לכל הפחות חלק מיסודות עבירת קיפוח הזכות (היכרותו של הנאשם עם המקום והודאתו כי עבר למסלול השמאלי לאחר שהדבר התאפשר לו בעת שעמדה התנועה). עם זאת, סבורני שרוב המרחק בין אפשרות זו לאפשרות הרשעתו לאור העובדה שהשאלות אותן נשאל הנאשם התבססו על האמור ב – ת/3 ומשנשמט היסוד להגשתו, נשמט להבנתי אף היסוד לשאלות שהתייחסו אליו.

אוסף כי שקלתי גם לבחון עם הצדדים את האפשרות לבחינת העדתו של שומר הדרך במסגרת דיון הוכחות נוסף, אך החלטתי להימנע מכך. זאת, הן מתוך החזקה שצוינה בנוגע לניהול ההליך בידי המאשימה והן לאור היותו של הנאשם בלתי מיוצג והחשש הנגזר מכך שלא יעלה בידו להבין את השלכות הסוגיה עד תום באופן שלא יאפשר לשמור על זכויותיו במלואם. בשל היות הנאשם לא מיוצג, נמנעתי גם מהאפשרות לראות את העדר התייחסותו לסוגיית העדת שומר הדרך כוויתור במשתמע על העדתו. לעניין זה יצוין כי הנאשם אומנם הסכים להגשת המוצגים ת/4 ו – ת/5, אך הסכמה זו לא התייחסה לתוכן המוצגים והסרטון, בעיקר לנוכח היותו של הנאשם לא מיוצג.

לאור האמור לעיל ומשלא ניתן לקבל את הסרטון שצילם שומר הדרך כראיה, נשמט הבסיס הראייתי להוכחת אשמת הנאשם.

לנוכח מסקנתי דלעיל, לא נערכה התייחסות לטענות הצדדים לגופה של העבירה. עם זאת אציין, כי לא עלה בידי למצוא בסיס חוקי לטענת הנאשם לפיה יש צורך בקיומו של תמרור או סימן אזהרה אחר, לצורך אכיפת עבירות תעבורה מהסוג בו הואשם.

לאור כל האמור לעיל, הרי שכאמור מעלה, החלטתי לזכות את הנאשם מהעבירה המיוחסת לו של קיפוח זכות אדם להשתמש שימוש מלא בדרך, בניגוד לתקנה 21(ב)(1) לתקנות התעבורה תשכ"א – 1961.



בית משפט השלום לתעבורה במחוז תל-אביב (בת-ים)

תת"ע 4267-11-22 מדינת ישראל נ' עבד אל חי

זכות ערעור כחוק.

ניתנה היום, ח' אדר תשפ"ג, 01 מרץ 2023, במעמד הצדדים

שי שלהבת, שופט